

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2024 roku

Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie – Wydział III Cywilny

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Janik-Białek

Protokolant: stażysta Daria Parol

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2024 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **FINANSE spółki akcyjnej w P.**

przeciwko **E. K.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda (...) FINANSE spółki akcyjnej w P. na rzecz pozwanej E. K. kwotę 1.817 (tysiąca ośmiuset siedemnastu) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.800 (jednego tysiąca ośmiuset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, wraz odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sędzia Małgorzata Janik- Białek

UZASADNIENIE

W dniu 29 października 2021 r. (...) Finanse S.A. z siedzibą w P. wniósł o zasądzenie od E. K. kwoty 5.990,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, iż dochodzona kwota stanowi zadłużenie pozwanej z tytułu umowy pożyczki pieniężnej z dnia 20 grudnia 2018 r. o nr (...), zmienionej kolejnymi aneksami, zawartej z pozwaną. W dalszej kolejności strona powodowa podała, że na podstawie aneksu nr (...) z dnia 14 października 2019 r. pozwana uznała saldo zadłużenia na łączną kwotę 3.998,68 złotych. Poza uznanym saldem zadłużenia pozwana zobowiązana była do spłaty kwoty 2.865,04 złotych wynikającej z tytułu podwyższenia całkowitej kwoty pożyczki, to jest łącznie 6.863,72 złotych. Pozwana była zobowiązana do spłaty rzeczony kwoty w 70 tygodniowych ratach po 98,05 złotych (pierwsza rata w wysokości 98,27 złotych). Termin wymagalności zobowiązania upłynął w dniu 3 października 2020 roku. Z powodu opóźnień w spłatach powódka naliczyła pozwanej odsetki za opóźnienie w łącznej wysokości 769,38 złotych. Od dnia podpisania aneksu nr (...), mianowicie od dnia 14 października 2019 r. do dnia wniesienia pozwu, pozwana spłaciła łącznie kwotę 1.643,00 złotych. Wpłacona przez pozwaną kwota została zaliczona następująco: 1.632,94 złotych na poczet rozszczenia głównego, tj. wymagalne raty pożyczki, 10,06 złotych na poczet odsetek za opóźnienie liczonych od dnia wymagalności danej raty do dnia zapłaty. Powódka pismem z dnia 14 sierpnia 2020 r. wypowiedziała pozwanej umowę ze zmieniającymi ją aneksami, wzywając jednocześnie do zapłaty pozostałej kwoty. Pomimo upływu okresu wypowiedzenia umowy pozwana nie zwróciła powodowi pożyczki. Na dochodzone niniejszym pozvem rozszczenie składa się kwota 5.230,78 zł tytułem niespłaconego kapitału oraz 759,32 zł skapitalizowanych odsetek maksymalnych za opóźnienie.

W dniu 17 stycznia 2022 r. starszy referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydziale III Cywilnym wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem powoda (ówczesna sygnatura akt III Nc 1620/21).

Pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości i wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jej rzecz od powódki kosztów procesu.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podniosła zarzuty: braku legitymacji czynnej i biernej, braku wykazania roszczenia co do zasady i co do wysokości, nieistnienia roszczenia, bezzasadności powództwa, abuzywności kosztów wskazanych w pozwie i umowie pożyczki oraz aneksie, lichwiarskiego charakteru umowy pożyczki z pozwaną, naruszenia obowiązku informacyjnego o kredycie konsumenckim, przekształcenia spornej umowy pożyczki w tzw. darmowy kredyt na podstawie art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim oraz podniosła, iż strona powodowa złożyła do akt sprawy niewiarygodne kserokopie nieposiadające waloru dokumentu i mocy dowodowej. Pozwana wskazała nadto, że powódka w umowie pożyczki z dnia 20 kwietnia 2018 r. zawyżyła kwotę pożyczki o 728 złotych obowiązkowych kosztów, ponieważ nie wskazała ich w treści umowy (104,00 zł tytułem ubezpieczenia U. oraz 624,00 zł tytułem obsługi prawnej A.).

W piśmie procesowym z dnia 7 listopada 2022 roku strona powodowa podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie wskazując, że pozwana uznała roszczenie co do zasady oraz wysokości i przystąpiła do jego spłaty. Nadto powódka zaznaczyła, iż pozwana miała prawo odstąpić od umowy pożyczki w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, o czym została poinformowana, zatem, gdyby warunki umowy jej nie odpowiadały, miała możliwość odstąpienia od umowy. Powódka zaznaczyła również, że roczny termin na złożenie oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego upłynął, ponieważ za dzień wykonania umowy pożyczki należy uznać dzień wypłaty przez pożyczkodawcę kwoty pożyczki. Zdaniem powódki, złożone oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego jest bezprzedmiotowe, a tym samym nie wywołuje skutków prawnych.

W piśmie procesowym z dnia 15 marca 2023 roku strona pozwana podtrzymała dotychczasowe stanowisko wskazując, że wartości całkowitej kwoty pożyczki, kosztów pożyczki, (...), należnych powodowi odsetek umownych, całkowitych kosztów pożyczki wskazanych umowie pożyczki oraz dwóch aneksach nie została wyliczona od rzeczywistej kwoty pożyczki, wobec czego oświadczenie pozwanej o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego wywołało skutek przekształcenia umowy pożyczki wraz z aneksami w tzw. darmowy kredyt.

W piśmie procesowym z dnia 11 kwietnia 2023 roku strona pozwana dodatkowo wskazała, że umowa ubezpieczenia oraz umowa dot. pomocy prawnej stanowią obligatoryjny pozaodsetkowy koszt zawartej umowy pożyczki, a brak ich wskazania przez pożyczkodawcę w umowie oraz formularzu informacyjnym uprawniał pozwaną do złożenia powodowej spółce oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego i spłaty wyłącznie kwot rzeczywiście wypłaconych pozwanej. Zdaniem pozwanej warunki umowy zostały narzucone przez powódkę, a duża część kosztów przed nią zatajona. Zdaniem pozwanej powódka naruszyła art. 36a u.k.k., art. 5 ust. 10 u.k.k., jak również obowiązek informacyjny, w szczególności art. 30 ust. 1 pkt 7, 8, i 10 u.k.k., co zmateriałizowało prawo pozwanej do złożenia oświadczenia na podstawie art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 grudnia 2018 r. (...) Finanse S.A. z siedzibą w P. zawarła z pozwaną E. K. umowę pożyczki pieniężnej wraz z usługą terenowej obsługi pożyczki, której przedmiotem było udzielenie pożyczki w wysokości 3.728,00 zł na okres 52 tygodni. Łączna kwota do spłaty to 5.919,17 zł płatna w tygodniowych ratach – pierwsza 113,84 zł i pozostałe raty po 113,83 zł. Za udzielenie pożyczki pożyczkobiorca został obciążony prowizją w wysokości 1.826,72 zł, opłatą przygotowawczą w wysokości 100,00 zł, opłatą w wysokości 20,00 zł za dostarczenie środków oraz oprocentowaniem wynoszącym 192,45zł – 10 %. Łącznie całkowity koszt pożyczki wskazano w umowie na kwotę 2.191,17 zł. Kwota pożyczki została udostępniona pozwanej w dniu zawarcia umowy - w gotówce w kwocie 500,00 złotych oraz w formie karty przedpłaconej zasilonej kwotą 3. 228 zł, z której kwota 728 zł została pobrana przez pożyczkodawcę na pokrycie

kosztów składki ubezpieczeniowej (104 zł) oraz opłaty za pakiet Prawnik dla domu (624 zł), a pozwana otrzymała do dyspozycji na karcie przedpłaconej kwotę 2.500,00 złotych.

E. K. wyraziła zgodę na potrącanie z wynagrodzenia za pracę w ZUS zobowiązań z tytułu umowy pożyczki pieniężnej nr (...) z dnia 20 grudnia 2018 roku, udzielonej przez „Bocian pożyczki” z siedzibą w P.. E. K. uznała do potrącenia kwotę 5.919,17 złotych tytułem łącznego zobowiązania do spłaty z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki.

(...) Finanse S.A. z siedzibą w P. sporządziła formularz informacyjny kredytu konsumenckiego, w treści którego wskazała, że całkowita kwota kredytu wynosi 3.728,00 zł, okres obowiązywania 52 tygodnie, całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta – 5.919,17 zł, koszty które zobowiązany będzie ponieść pożyczkobiorca w związku z umową o kredyt – 2.191,17 zł, inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową: opłata przygotowawcza – 100,00 zł, prowizja za udzielenie pożyczki – 1.826,72 zł, opłata za dostarczenie środków – 20,00 zł, oprocentowanie – 192,45 zł, opłata za usługę terenowej obsługi pożyczki – 52,00 zł.

Przy zawieraniu umowy pożyczki pracownik pożyczkodawcy okazał E. K. na tablecie dodatkowe dokumenty, z którymi nie miała ona możliwości zapoznać się przed ich podpisaniem. Wskazano jej jedynie miejsca, w których ma złożyć podpisy. W ten sposób E. K. podpisała w dniu 20 grudnia 2018 r.:

- Regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną ustalony przez (...) Finanse S.A.
- dokument w postaci potwierdzenia zawarcia umowy z (...) sp. z o.o. z siedzibą w J., z którego to dokumentu wynikało, że potwierdza on zawarcie umowy dotyczącej zorganizowania i zapewnienia dostępu do pomocy prawnej świadczonej przez adwokatów, radców prawnych lub doradców podatkowych przy pomocy narzędzi komunikowania się na odległość, na zasadach określonych w regulaminie świadczenia usług dostępu do pomocy prawnej (Prawnik dla domu) dla klientów (...) FINANSE S.A.
- deklarację zgody na przystąpienie do umowy grupowego ubezpieczenia dla klientów (...) Finanse S.A.;
- oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) oraz wykazem informacji zamieszczonych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia (...)
- postanowienia szczególne dotyczące wyboru ubezpieczenia (...)
- Regulamin Serwisu (...) tzw. Teczka Klienta

W formularzu informacyjnym ani w umowie pożyczki nie wskazano dodatkowych kosztów w kwocie 104,00 złotych tytułem składki ubezpieczenia oraz w kwocie 624,00 złotych tytułem obsługi prawnej A., które zostały uwzględnione w całkowitej kwocie udzielonej pożyczki.

Dowód:

- umowa pożyczki z dnia 20 grudnia 2018 r., k. 9-11, k. 246-250;
- regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną z dnia 20 grudnia 2018 r. k. 37;
- potwierdzenie zawarcia umowy, k. 38 i 115;
- regulamin świadczenia usługi dostępu do pomocy prawnej, k. 39;
- deklaracja zgody na przystąpienie do umowy grupowego ubezpieczenia dla klientów (...) Finanse S.A. wraz z OWU k. 40-44;
- regulamin serwisu zewnętrznego, k. 45-47 i 116-127;

- formularz informacyjny dotyczący kredytu, k. 48;

- dyspozycja, k. 95, k. 273;

Umowa pożyczki została zmieniona aneksem nr (...) z dnia 26 kwietnia 2019 r. Wprowadzono do umowy zmiany, na mocy których udzielono pożyczkobiorcy pożyczki w dodatkowej kwocie 1.580,00 zł; całkowity koszt dodatkowej pożyczki wskazano na kwotę 1.211,28 zł, w tym prowizja w wysokości 900,07 zł, opłata przygotowawcza w wysokości 30,00 zł, opłata za terenową obsługę pożyczki 27,00 zł. Łącznie po podwyższeniu do spłaty pozostawała kwota 6.685,75 zł, płatna w 62 tygodniowych ratach, przy czym pierwsza rata w wysokości 107,94 zł, a pozostałe po 107,83 zł. Kwota pożyczki została udostępniona pozwanej w dniu zawarcia umowy w formie karty przedpłaconej zasilonej kwotą 1.580,00 złotych

Kolejnym aneksem nr (...) z dnia 14 października 2019 r. wprowadzono do umowy zmiany, na mocy których udzielono pożyczkobiorcy pożyczki w dodatkowej kwocie 1.560,00 zł, całkowity koszt dodatkowej pożyczki określono na kwotę 1.305,04 zł, w tym prowizja w wysokości 954,56 zł, opłata przygotowawcza w wysokości 30,00 zł, opłata za terenową obsługę pożyczki 32,00 zł. Łącznie po podwyższeniu do spłaty pozostawała kwota 6.863,72 zł, płatna w 70 tygodniowych ratach, przy czym pierwsza rata w wysokości 98,27 zł, a pozostałe po 98,05 zł. Kwota pożyczki została udostępniona pozwanej w dniu zawarcia umowy gotówką w kwocie 1.560,00 złotych.

Dowód:

- aneks nr (...) z dnia 26 kwietnia 2019 r., k. 50-52, k. 132-130, k. 174-182, k. 253-261

- aneks nr (...) z dnia 14 października 2019 r.k. 264-272

- potwierdzenia zasilenia kart przedpłaconych, k. 282-283

Pismem z dnia 14 sierpnia 2020 r. (...) Finanse Spółka Akcyjna z siedzibą w P. wypowiedziała E. K. umowę nr (...) z dnia 20 grudnia 2018 r. zmienioną aneksami z zachowaniem okresu wypowiedzenia i wezwała E. K. do zapłaty kwoty 5.312,86 złotych w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisma. Pismo to zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 17 sierpnia 2020 r. i zwrócone do nadawcy jako nie podjęte w terminie w dniu 3 września 2020 roku.

Dowód:

- wypowiedzenie umowy wraz z wezwaniem do zapłaty z dnia 14 sierpnia 2020 r. ze zwróconą przesyłką, k. 12-13

Na podstawie zawartej umowy pożyczki oraz aneksów do niej pożyczkodawca udostępnił E. K. łącznie kwotę 6.140 zł (na podstawie umowy pożyczki kwotę 3.000 zł.; na podstawie aneksu nr (...) kwotę 1580 zł; na podstawie aneksu nr (...) kwotę 1560 zł).

E. K. dokonała na poczet przedmiotowej umowy pożyczki wpłat w łącznej kwocie 6.168,00 złotych.

Niesporne, a nadto:

- umowa pożyczki z dnia 20 grudnia 2018 r., k. 9-11, k. 246-250;

- aneks nr (...) z dnia 26 kwietnia 2019 r., k. 50-52, k. 132-130, k. 174-182, k. 253-261

- aneks nr (...) z dnia 14 października 2019 r.k. 264-272

- potwierdzenia zasilenia kart przedpłaconych, k. 282-283

- historia spłat, k. 128-131, k. 172-173, k. 183-184, k. 251-252, k. 262-263, k. 274-280;

Pismem z dnia 11 lutego 2022 r. E. K. złożyła (...) Finanse Spółce Akcyjnej z siedzibą w P. oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego w związku z naruszeniem w umowie pożyczki o numerze (...) z dnia 20 grudnia 2018 roku, pierwszym aneksie nr (...), a także drugim aneksie nr (...) ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011 roku. E. K. oświadczyła (...) Finanse Spółce Akcyjnej z siedzibą w P., że:

- „W treści umowy nie umieszczono informacji o odstąpieniu od umowy w myśl art. 53 ust. 2 u.k.k. Jako, iż w dokumencie umownym nie można pomijać istotnych elementów wynikających z powołanych przepisów (pogląd taki wyraził Prezes UOKiK w decyzji nr (...) praz (...)), a obowiązkiem pożyczkodawcy jest przytoczenie in extenso w dokumencie umownym treści art. 53-55 ukk, uznać należy, iż brak informacji z art. 53 ust. 1 2 materializuje sankcję kredytu darmowego.

Wobec braku doprecyzowania w art. 30 ust. 1 pkt 15 ukk. o jakiego rodzaju odstąpienie chodzi, brak jest podstawy do przyjęcia, że obowiązek ten ogranicza się tylko do prawa konsumenta określonego w art. 53 ust. 1. Nawet biorąc pod uwagę literalne brzemienie przepisów art.53 ukk gdzie w ust. 1 mowa jest o „prawie” konsumenta do odstąpienia od umowy, zaś w art.53 ust. 2 mowa jest o „możliwości” odstąpienia od umowy, to art. 30 ust. 1 pkt 15 nie daje podstaw do powołania się na takie rozróżnienie, gdyż zgodnie z jego treścią kredytodawca ma obowiązek podać „termin sposób i skutki odstąpienia” nie precyzując czy chodzi o „prawo do odstąpienia” z art. 53 ust. 1 czy też „możliwość odstąpienia” z art. 53 ust. 2. Reasumując powyższe, brak jest podstaw do zawężającej interpretacji zapisów art.30 ust. 1 pkt 15 ukk. W konsekwencji tak przyjętego stanowiska należy uznać, że kredytodawca ma obowiązek poinformować konsumenta o terminie, sposobie i skutkach odstąpienia w obu przypadkach, zaś niedopełnienie tego obowiązku stanowić będzie naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 ukk., z wszystkimi przewidzianymi w ustawie konsekwencjami - tj. możliwości skorzystania konsumenta z uprawnień przewidzianych zarówno w art. 45 ust. 1 ustawy ukk., jak i w art.53 ust. 2 ukk”;

- „Wbrew obowiązkowi wynikającemu z ustawy o kredycie konsumenckim, w umowie pożyczki brak jest podpisu Pożyczkodawcy oraz Pożyczkobiorcy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie sygn. akt. V ACa 118/18, wykładnia art. 29 ust. 1 u.k.k w zw. z art. 78 k.c. pozwala przyjąć, że umowa o kredyt konsumencki może zostać zawarta, z założenia, z wykorzystaniem jednej z trzech procedur:

- a) przez sporządzenie dokumentu zawierającego treść oświadczeń woli i własnoręczne podpisanie go przez obie strony;
- b) przez przygotowanie dwóch dokumentów o tej samej treści, własnoręczne podpisanie każdego z nich przez jedną ze stron, następnie zaś ich wymianę;
- c) sporządzenie, utrwalenie oświadczenia w postaci elektronicznej i opatrzenie go bezpiecznymi podpisami elektronicznymi obu stron.

Pożyczkodawca nie uwzględnił wyżej wymienionych procedur w Aneksach, gdzie podpisanie ich odbyło się przy pomocy elektronicznego tabletu bez możliwości zapoznania się z ich treścią, tak więc bez opatrzenia go bezpiecznym podpisem, wobec czego oświadczenie o sankcji kredytu darmowego jest w pełni zasadne”;

- „W umowie pożyczki o numerze (...) z dnia 20 grudnia 2018 roku oraz Aneksu (...) nr (...) do umowy pożyczki pieniężnej nr (...), Aneksu (...) nr (...) do umowy pożyczki pieniężnej nr (...), część kapitału a dokładnie kwota 728,00 PLN stanowił pozaodsetkowy koszt pożyczki, z uwagi, że w celu zawarcia w/w umowy M. obligatoryjnie musiała zawrzeć następujące umowy: (...) numer (...) na kwotę 104 PLN oraz obligatoryjną dodatkową umowę tytułem Dostępu do pomocy prawnej i wnieść opłatę w wysokości 624 PLN. E. K. nigdy nie korzystała ani nie potrzebowała korzystać z tych usług, zawarła te umowy jedynie, ponieważ taki był wymóg pośrednika kredytowego działającego w Państwa imieniu przy zawieraniu faktycznych umów pożyczek.

E. K. przy składaniu podpisu na elektronicznym tablecie nie miała możliwości zapoznania się z całą dokumentacją. O fakcie zawarcia dodatkowych obligatoryjnych umów dowiedziała się w dniu 8 lutego 2022 roku, M. po zebraniu informacji na forach internetowych i wielu próbach udało jej się odnaleźć (...) i pobrać wszystkie dokumenty.

Oczywiste jest, że E. K. jako konsument nie była w stanie podczas krótkiej wizyty P., który nie czekał, aż przeczyta ani nie udostępnił jej do przeczytania, (wskazał jedynie miejsca do podpisu) przeczytać 54 stron oraz w późniejszym terminie obszernych dokumentów dotyczących aneksów, ponadto regulamin teczek klienta nie był jej nigdy doręczony, nie miała wiedzy gdzie znajdują się dokumenty, tylko dzięki forum internetowego dowiedziała się gdzie może ich szukać.

Rzeczywista kwota udostępniona E. K. wynosiła 6140,00 PLN (3000,00 PLN umowa numer (...)) + 1580,00 PLN z aneksu nr (...) + 1560,00 PLN z aneksu numer (...)).

Skutkuje to błędnym podaniem przez Pożyczkodawcę pozaodsetkowych kosztów kredytu i przekroczeniem limitu tychże kosztów na podstawie art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim. Z uwagi, że kwota wpłacona do (...) Sp. z o.o. oraz (...) S.A. bezsprzecznie jest pozaodsetkowym kosztem pożyczki, który został poniesiony przez E. K. składam oświadczenie o potrąceniu tej kwoty na rzecz kapitału. W związku z tym doszło do rażącego przez pożyczkodawcę naruszenia art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, a naruszenie to wprost materializuje prawo konsumenta do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z dobrodziejstwa sankcji kredytu darmowego”;

- „W umowie co prawda podawana jest rzeczywista roczna stopa oprocentowania ((...)) jednakże jest ona błędna. Zgodnie z art. 5 pkt 12 ustawy o kredycie konsumenckim rzeczywista roczna stopa oprocentowania to całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym. Wzór obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz wskazanie założeń przyjętych do jej obliczenia zawiera załącznik nr 4 do ustawy o kredycie konsumenckim Przykładowo wskazać należy, iż w celu obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania przyjmuje się założenie, że umowa o kredyt będzie obowiązywać przez czas, na który została zawarta oraz że kredytodawca i konsument wypełnią zobowiązania wynikające z umowy o kredyt w terminach określonych w tej umowie, odstępy czasu między datami używanymi w obliczeniach wyrażone będą w latach lub w ułamkach roku, przy czym rok liczy 365 dni, a w przypadku lat przestępnych 366 dni, 52 tygodnie lub dwanaście równych miesięcy, przyjmuje się, że równy miesiąc ma 30,41666 dni (vide. pkt 3 Załącznika nr 4 do ustawy o kredycie konsumenckim). Praktyka nie umieszczania wszystkich założeń przyjętych do obliczenia (...) uznana została za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w decyzji Prezesa UOKiK (...).”

- „W umowie na zawarto informacji o tym jakie koszty ponosi konsument korzystając z usług pośrednika kredytowego. Pośrednik kredytowy powinien poinformować kredytodawcę o wysokości ewentualnych opłat pobranych od konsumenta. Opłaty te, jako konieczne koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z zawarciem umowy o kredyt, są składową całkowitego kosztu kredytu (art. 5 pkt 6 KredytKonsU) i jako takie powinny być uwzględniane przy ustalaniu przez kredytodawcę rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania." (Ustawa o kredycie konsumenckim. Komentarz red. dr hab. K. O.)

„W przypadku gdy pośrednik kredytowy działa na rzecz kredytodawcy, powinien to ujawnić konsumentowi. Nie może wtedy przedstawiać się jako niezależny podmiot, aby nie wprowadzać konsumenta w błąd co do swoich intencji. W szczególności pośrednik kredytowy ma obowiązek ujawnić konsumentowi, że za swoje czynności w związku z umową o kredyt konsumencki pobiera wynagrodzenie od kredytodawcy" (Ustawa o kredycie konsumencki Komentarz, autor: T. C.)

Art. 28 ust. 2 u.k.k. nakłada na pośrednika kredytowego obowiązek, aby poinformować kredytodawcę o wysokości ewentualnych opłat pobieranych od konsumenta (zob. art. 21 c dyrektywy (...)). Informacje te mają służyć kredytodawcy w celu obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania odnośnie do określonego kredytu konsumenckiego, który ma być zaoferowany temu konsumentowi (zob. art. 5 pkt (Ustawa o kredycie konsumenckim. Komentarz, autor: T. C.)”;

- „Wbrew obowiązki wynikającemu z ustawy o kredycie konsumenckim, w umowie brak jest wskazania adresu pośrednika kredytowego. Zdaniem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z dnia 7 lipca 2017 roku w sprawie z powództwa Instytucji parabankowej (sygn. akt. X C 615/17), brak wskazania adresu pośrednika kredytowego w zupełności materializuje prawo konsumenta do skorzystania z dobrodziejstwa oświadczenia o sankcji kredytu

darmowego. Również Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim z dnia 22 września 2016 roku (Sygn. akt I C 430/16) wskazuje, że umowa tego rodzaju powinna określać: I) imię, nazwisko i adres konsumenta oraz imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) kredytodawcy i pośrednika kredytowego”;

- „W umowie pożyczki wskazano, że wskutek wcześniejszej spłaty całości lub części pożyczki, całkowity koszt pożyczki ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy oraz, że w przypadku wcześniejszej spłaty należy się proporcjonalny zwrot prowizji oraz opłaty przygotowawczej.

W przypadku przedterminowej, wcześniejszej spłaty kredytu, kredytobiorcy należy się proporcjonalny zwrot poniesionych już kosztów. Taki jest sens wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 11 września 2019 r. (C-383/18). Wyrok odnosi się do kredytów podlegających dyrektywie o kredycie konsumenckim, to jest kredytów udzielonych konsumentom do wysokości 255 500 zł (limit był niższy dla kredytów udzielonych przed 18 grudnia 2011 r. i wynosił 80 tys. zł)

Dyrektywa o kredycie konsumenckim ((...)) daje kredytobiorcy prawo do wcześniejszej spłaty zadłużenia. W takim przypadku zgodnie z art. 16 kredytobiorca ma prawo do uzyskania proporcjonalnej zniżki całkowitego kosztu kredytu, czyli wszystkich kosztów, nie tylko tych wskazanych w umowie pożyczki przez kredytodawcę.

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2019 r. wydaną w związku z zadaniem pytaniem: „Czy prowizja za udzielenie kredytu konsumenckiego jest kosztem dotyczącym całego okresu obowiązywania umowy, który w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie ulega obniżeniu na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 126, poz. 715 ze zm.) o okres, o który skrócono czas obowiązywania umowy, czy też kosztem, który nie dotyczy okresu obowiązywania umowy?”, czyli opłaty za czynność udzielenia pożyczki tożsamy z opłatą przygotowawczą, Sąd Najwyższy wskazał, że: „Przewidziane w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (jedn. tekst: Dz.U. 2019 r., poz. 1083) uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu.”

Wobec powyższego umowa pożyczki zawarta z mocodawcą narusza ustawę o kredycie konsumenckim w tym zakresie.

Również Rzecznik (...) w raporcie opublikowany w dniu 4 grudnia 2018 roku (https://rf.gov.pl/wpcontent/uploads/..._konsumenckie_raport_2018.pdf) konsekwentnie za prawidłowe uznaje takie rozumienie art. 49 u.k.k., że w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego następuje obniżenie wszystkich możliwych kosztów kredytu, niezależnie od ich charakteru (czy są jednorazowe, jednostkowe lub związane czy też nie z okresem kredytowania) i niezależnie od tego, kiedy koszty te zostały faktycznie poniesione przez kredytobiorcę.”;

- „Kolejnym brakiem materializującym sankcję kredytu darmowego jest brak informacji o skutku odstąpienia. Umowę w wypadku odstąpienia uważa się za niezawartą. Nie sposób znaleźć takiej informacji w treści wskazanej umowy. Odstąpienie od umowy ma skutek ex tunc, czyli działa wstecz, w związku z tym pożyczkodawca musi zawrzeć w umowie zapis: "umowę w wypadku odstąpienia uważa się za niezawartą".

Oświadczenie to zostało nadane do (...) Finanse Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. w dniu 11 lutego 2022 roku.

Dowód:

- oświadczenie E. K. o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego z dnia 11 lutego 2022 roku wraz z pełnomocnictwem i potwierdzeniem nadania, k. 60-65.

W dniu 23 marca 2021 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W. wydał w sprawie o sygnaturze akt X C 127/21 wyrok częściowo uwzględniający powództwo o zapłatę. Wyrok uprawomocnił się w dniu 5 maja 2021 roku. Sporządzono uzasadnienie do wyroku.

W dniu 27 kwietnia 2021 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie z powództwa Skuteczne Windykacje (...). (...) Spółki Jawnej z siedzibą w L. wydał w sprawie o sygnaturze akt III C 222/21 wyrok częściowo uwzględniający powództwo o zapłatę. Sporządzono uzasadnienie do wyroku.

W dniu 29 sierpnia 2022 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie z powództwa (...) Finanse Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. wydał w sprawie o sygnaturze akt I C 661/12 wyrok oddalający powództwo o zapłatę. Sporządzono uzasadnienie do wyroku.

Dowód:

- wyrok Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie o sygn. akt X C 127/21 wraz z uzasadnieniem, k. 66-67;

- wyrok Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2021 roku w sprawie o sygn. akt III C 222/21 wraz z uzasadnieniem, k. 68-70.

Karta przedpłacona mBank wydawana jest przez bank w imieniu i na rzecz (...) S.A. na podstawie umowy o wydanie i obsługę przedpłaconych kart płatniczych. Na podstawie umowy Klient ma dostęp do historii transakcji kartą, może zasilać kartę środkami, może odsilić kartę – cofnąć przedpłacone środki.

Dowód:

- kopia pisma mBank z dnia 19 stycznia 2022 r. k. 233

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ustalen stan faktycznego Sąd dokonał w oparciu o dokumenty przedstawione przez obie strony, w szczególności umowę pożyczki z dnia 20 grudnia 2018 r. wraz z aneksami, formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego, korespondencji kierowanej do pozwanej oraz zestawienia historii spłat. Analogiczne dokumenty przedłożyła strona pozwana jako wydruki z tzw. Teczki Klienta. Fakt skorzystania przez pozwaną z sankcji kredytu darmowego Sąd ustalił na podstawie oświadczenia pozwanej o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, które zostało skutecznie złożone pożyczkodawcy. Przełożoną zatem przez obie strony dokumentację Sąd uznał za wiarygodną i wystarczającą do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie. Strony jednak odmiennie interpretowały poszczególne dokumenty wywodząc z nich korzystne dla siebie skutki prawne. Fakt udostępnienia pozwanej dodatkowych dokumentów na tablecie nie był kwestionowany przez stronę powodową. Poza wykazaniem faktu złożenia podpisów na tablecie, strona powodowa nie wykazała jednak, że pozwana zapoznała się lub miała rzeczywistą możliwość zapoznania się z przedmiotowymi dokumentami przed lub w trakcie składania podpisów na tablecie w wyznaczonych miejscach. Ponadto, mimo nałożonego zobowiązania, strona powodowa nie przedłożyła wyciągu z karty przedpłaconej nr (...) za okres od 20 grudnia 2018 r. do 14 lutego 2022 r. twierdząc, iż nie ma takiej możliwości. Strona pozwana odniosła się do tej kwestii w piśmie procesowym z dnia 11 sierpnia 2023 r. podnosząc, iż wykazała już, że powodowa spółka ma możliwość zasilenia i odsilenia karty przedpłaconej w każdym momencie, a jej twierdzenie, że przedłożenie wyciągu jest niemożliwe, nie polega na prawdzie. Pozwana przedłożyła na tą okoliczność kopie pisma mBank z dnia 19 stycznia 2022 r. (k. 233), z którego wynika, iż karta przedpłacona mBank wydawana jest przez bank w imieniu i na rzecz (...) S.A. na podstawie umowy o wydanie i obsługę przedpłaconych kart płatniczych. Na podstawie umowy Klient ma dostęp do historii transakcji kartą, może zasilać kartę środkami oraz może odsilić kartę tj. cofnąć przedpłacone środki. Mając zatem na uwadze całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, kierując się wskazaniem z art. 233 par 2 kpc, Sąd uznał za wystarczająco wykazane twierdzenia pozwanej, że z karty przedpłaconej, zasilonej kwotą 3. 228 zł, do dyspozycji otrzymała ona jedynie kwotę 2.500 zł, zaś kwota 728 zł została pobrana przez pożyczkodawcę na poczet dodatkowych opłat z tytułu umowy ubezpieczenia oraz umowy z (...) sp.

z o.o. Prawnik dla domu, które to koszty nie zostały ujawnione w treści umowy pożyczki ani w treści formularza informacyjnego.

Przedmiotowe roszczenie powódka wywodziła, jak wskazała w uzasadnieniu żądania pozwu, z umowy pożyczki pieniężnej z dnia 20 grudnia 2018 r. zawartej z pozwaną, zmienionej kolejnymi aneksami, w tym m.in. drugim aneksem o numerze (...) z dnia 14 października 2019 r. Strona powodowa twierdziła, że na podstawie drugiego aneksu pozwana zobowiązana była spłacić względem powódki kwotę 6.863,72 zł. Od dnia zawarcia aneksu do dnia wniesienia pozwu pozwana dokonała spłaty pożyczki w kwocie łącznie 1.643,00 zł, która została zaliczona w następujący sposób: 1.632,94 zł tytułem roszczenia głównego, zaś 10,06 zł tytułem odsetek za opóźnienie liczonych od dnia wymagalności danej raty do dnia zapłaty. Powódka dochodziła również zapłaty 759,32 zł tytułem kwoty skapitalizowanych odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi przepis art. 720 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zgodnie natomiast z przepisem § 2 umowa pożyczki, której wartość przekracza tysiąc złotych, wymaga zachowania formy dokumentowej.

Zawarta przez strony umowa podlega także, z mocy przepisu art. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 993), przepisom tej ustawy. Przepis art. 3 ust. 1 tej ustawy stanowi, że przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, a zgodnie z ust. 2 pkt 2 za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego. Z kolei w zawartym w art. 5 u.k.k. szerokim katalogu definicji w omawianej sprawie na uwagę zasługiwały te określające całkowitą kwotę kredytu (pkt 7), całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta (pkt 8) czy stopę oprocentowania kredytu (pkt 10).

Sama umowa o kredyt konsumencki powinna być na podstawie art. 29 ust. 1 zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. Obowiązki informacyjne kredytodawcy określono z kolei w art. 30 ust. 1 omawianej ustawy, gdzie wskazano, że dokument umowy kredytu powinien zawierać oprócz danych osobowych kredytobiorcy także postanowienia dotyczące samej umowy, do których zalicza się m.in.: stopę oprocentowania kredytu, warunki stosowania tej stopy, a także okresy, warunki i procedury zmiany stopy oprocentowania wraz z podaniem indeksu lub stopy referencyjnej, o ile ma zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu, jeżeli umowa o kredyt konsumencki przewiduje różne stopy oprocentowania, informacje te podaje się dla wszystkich stosowanych stóp procentowych w danym okresie obowiązywania umowy (pkt 6); rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta ustaloną w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia (pkt 7) oraz informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o opłatach, w tym opłatach za prowadzenie jednego lub kilku rachunków, na których są zapisywane zarówno transakcje płatności, jak i wypłaty, łącznie z opłatami za korzystanie ze środków płatniczych zarówno dla transakcji płatności, jak i dla wypłat, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki, na jakich koszty te mogą ulec zmianie (pkt 10).

Regulacja obejmująca tzw. maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu zawarta jest w art. 36a ust. 1 i 2 (w brzmieniu obowiązującym w czasie zawierania przez strony umowy kredytu konsumenckiego). I tak maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu obliczało się podówczas według wzoru: w którym poszczególne symbole oznaczały:

(...)maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K – całkowitą kwotę kredytu,

n – okres spłaty wyrażony w dniach,

R – liczbę dni w roku (ust. 1 cyt. przepisu).

P. koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogły być natomiast wyższe od całkowitej kwoty kredytu (ust. 2 cyt. przepisu)

Co szczególnie istotne w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17 (dotyczącego obowiązków informacyjnych), art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie (art. 45 ust. 1 u.k.k.).

Natomiast jeżeli kredytodawca w umowie nie określił zasad i terminów spłaty kredytu, konsument zwraca kredyt w równych ratach, płatnych co miesiąc, od dnia zawarcia umowy (ust. 2), a samo uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, wygasa po upływie roku od dnia wykonania umowy (ust. 5 cyt. przepisu).

W ocenie Sądu fakt, iż doszło do zawarcia umowy kredytu konsumenckiego między stroną powodową, a pozwaną, nie budził wątpliwości. Strona powodowa przedłożyła umowę pożyczki pieniężnej nr (...) z dnia 20 grudnia 2018 roku podpisaną przez pozwaną, a także dwa aneksy, pierwszy o numerze (...) z dnia 26 kwietnia 2019 roku oraz drugi o numerze (...) z dnia 14 października 2019 roku. Powodowa spółka wykazała także, iż w wykonaniu zawartej umowy i aneksów udostępniła pozwanej łącznie kwotę 6.140 zł (na podstawie umowy pożyczki kwotę 3.000 zł; na podstawie aneksu nr (...) kwotę 1580 zł; na podstawie aneksu nr (...) kwotę 1560 zł). Poza sporem pozostawał także fakt, iż E. K. dokonała na poczet przedmiotowej umowy pożyczki wpłat co najmniej w łącznej kwocie 6.168,00 złotych. Fakt ten strona powodowa przyznała w treści pisma procesowego z dnia 7 listopada 2022 r. k. 83-89 akt.

Pozwana spółka miała więc uprawnienie do wystąpienia w niniejszym procesie w charakterze powoda (legitymacja procesowa czynna), zaś pozwana w charakterze pozwanej (legitymacja procesowa bierna). Zarzuty pozwanej w zakresie braku legitymacji czynnej i biernej były więc chybione.

Jeśli zaś chodzi o wysokość żądania określonego w pozwie, to należało przyznać rację pozwanej, która złożyła powódce stosowne oświadczenie, a w konsekwencji czego skorzystała z uprawnienia przewidzianego w art. 45 ust. 1 u.k.k. w postaci tzw. sankcji kredytu darmowego.

Słusznie strona pozwana wskazała na naruszenie przez kredytodawcę obowiązków informacyjnych z art. 30 ust. 1 u.k.k. Otóż w omawianej sprawie wystąpiły nieprawidłowości przez podanie w treści umowy oraz formularzu informacyjnym (k. 9 oraz k. 48), iż całkowita kwota pożyczki wyniosła 3.728,00 złotych, podczas gdy pozwanej w rzeczywistości została udostępniona kwota 3.000 złotych (500 zł gotówką, zaś 2500 zł w formie karty przedpłaconej). Różnica między kwotami 3.728 złotych i 2.500 złotych stanowiła zaś opłatę za Pakiet Prawnik dla domu w wysokości 624,00 złotych oraz 104,00 złotych tytułem składki ubezpieczeniowej, które zostały pobrane przez powodową spółkę z udostępnionej pozwanej karty. Koszty te nie zostały natomiast wskazane ani w formularzu informacyjnym, ani w umowie pożyczki. A zatem w kwocie 3.728 zł oznaczonej w umowie jako całkowita kwota pożyczki, mieściły się także ukryte, nie ujawnione w treści umowy ani w formularzu informacyjnym, koszty w kwocie 104,00 złotych tytułem składki ubezpieczeniowej ubezpieczenia U. oraz w kwocie 624,00 złotych tytułem obsługi prawnej A.. Spowodowało to zawyżenie całkowitej kwoty pożyczki oraz obliczanych od niej odsetek i (...).

Tymczasem (...) w wyroku z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie C-377/14 przesądził, że całkowita kwota kredytu nie obejmuje kwot powiązanych przez kredytodawcę z pokryciem kosztów związanych z udzieleniem kredytu, które to kwoty nie są w rzeczywistości wypłacane konsumentowi. Na kanwie tego orzeczenia Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2019 r. (sygn. akt I NSK 9/18) potwierdził, że pojęcie kredytu użyte w art. 54 ust. 1 u.k.k. nie może być interpretowane w oderwaniu od „całkowitej kwoty kredytu”. Skoro na tle art. 5 pkt 7 u.k.k. „całkowita kwota kredytu” oznacza środki faktycznie udostępnione konsumentowi (art. 3 lit. I dyrektywy 2008/48/WE), to w wypadku odstąpienia od umowy konsument jest zobowiązany do uiszczenia odsetek naliczanych tylko od środków

faktycznie mu udostępnionych, czyli od „całkowitej kwoty kredytu”. Brak więc podstaw do obciążania konsumenta odsetkami od kosztów kredytu, nawet w wypadku udzielenia kredytu w celu sfinansowania tych kosztów. Innymi słowy – uprawnienie kredytodawcy do naliczania odsetek jest ograniczone wyłącznie do kwoty postawionej do dyspozycji kredytobiorcy, czyli całkowitej kwoty kredytu, która została przekazana mu na wskazany przez niego rachunek bankowy.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy uznać, że wskazane powyżej kwoty (104,00 zł tytułem ubezpieczenia U. oraz 624,00 zł tytułem obsługi prawnej A.) powinny zostać uwzględnione przy określaniu całkowitego kosztu pożyczki, nie zaś przy określaniu całkowitej kwoty pożyczki. Ich zaliczenie do całkowitej kwoty pożyczki wpłynęło na nieprawidłowe jej określenie i niezasadne podwyższenie. Co za tym idzie, nieprawidłowo zaniżony został całkowity koszt kredytu, co z kolei wpływało na wysokość rzeczywistej rocznej stopy procentowej i w konsekwencji stanowiło naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 4 i 7 u.k.k. Nadto, jak już wskazano wyżej, dodatkowe koszty nie zostały ujawnione w treści umowy ani w formularzu informacyjnym. Tymczasem z art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. wynika, iż umowa o kredyt konsumencki, z zastrzeżeniem art. 31-33, powinna określać także informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o opłatach, w tym opłatach za prowadzenie jednego lub kilku rachunków, na których są zapisywane zarówno transakcje płatności, jak i wypłaty, łącznie z opłatami za korzystanie ze środków płatniczych zarówno dla transakcji płatności, jak i dla wypłat, prowizjach, marżach oraz **kosztach usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń**, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki, na jakich koszty te mogą ulec zmianie. Niezasadne jest przy tym twierdzenie strony powodowej, że umowa ubezpieczenia oraz umowa o obsługę prawną z (...) sp. z o.o. nie pozostawały w związku z zawarciem umowy pożyczki. W treści deklaracji zgłoszenia do ubezpieczenia k. 40-44 jak i potwierdzenia zawarcia umowy z A. sp z o.o. wprost bowiem wskazane jest, że są to umowy dla klientów (...) Finanse S.A. Skoro obie te umowy tj. o obsługę prawną z A. i umowa ubezpieczenia, zostały zawarte w tym samym czasie, co umowa pożyczki, a ich koszt wliczony został przez stronę powodową do kwoty oznaczonej w umowie jako całkowita kwota pożyczki, to niewątpliwie są to dodatkowe, pozaodstekowe koszty pożyczki, które powinny zostać podane do wiadomości pożyczkobiorcy zarówno w umowie jak i w treści formularza informacyjnego. Nadto, gdyby powód prawidłowo wskazał w umowie koszt dodatkowych usług jako element całkowitych kosztów pożyczki, to pozaodsetkowy koszt kredytu wyniósłby 2.726,72 zł, a zatem stanowiłby 73% pożyczonej kwoty. N. dysproporcja ta nakazywałaby przyjąć, iż zastrzeżenie tak rażąco wysokich kosztów pożyczki jest postanowieniem abuzywnym i nie wiąże pozwanej.

Powyższe naruszenia skutkują w ocenie Sądu sankcją przewidzianą w art. 45 u.k.k., a więc tak zwaną sankcją kredytu darmowego. Zgodnie z tym przepisem w przypadku naruszenia przez kredytodawcę m.in. art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c u.k.k. konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie. Takie zaś oświadczenie złożone zostało złożyć powodowej spółce przez pozwaną pismem z dnia 11 lutego 2022 r. (k. 60-65).

Zgodnie z przepisem art. 45 ust. 5 u.k.k. uprawnienie do skorzystania z sankcji kredytu darmowego wygasa po upływie roku od dnia wykonania umowy. Wbrew stanowisku procesowemu powódki, oświadczenie w tym przedmiocie, zawarte w piśmie pozwanej z dnia 11 lutego 2022 r., nie zostało złożone z przekroczeniem terminu rocznego, o jakim mowa w art. 45 ust. 5 u.k.k. Nie do przyjęcia jest wykładnia, zgodnie z którą przez „wykonanie umowy”, w rozumieniu przedmiotowego uregulowania, należy rozumieć wykonanie jej wyłącznie przez jedną ze stron, czyli przez pożyczkodawcę. Przeciwnie, reguły wykładni językowej (gramatycznej) oraz ratio legis instytucji tzw. kredytu „darmowego” nakazują przyjąć, że w/w roczny termin prekluzyjny (a nie termin przedawnienia) liczyć należy dopiero od wykonania umowy przez obie strony. Oczywiście, chodzi tu o termin zastrzeżony na korzyść pożyczkobiorcy jako konsumenta, co oznacza, że może on skutecznie złożyć przedmiotowe oświadczenie także przed wykonaniem przez siebie umowy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2023 r., sygn. akt I ACa 368/22).

W orzecznictwie (...) w odniesieniu do obecnie obowiązującej dyrektywy nr 2008/48/WE podkreśla się, że stosowane wobec przedsiębiorcy sankcje za naruszenie obowiązku informacyjnego powinny być realne i odstrasżające (zob. wyroki (...) z 27 marca 2014 r., C-565/12, LCL L. C. L. i z 27 czerwca 2016 roku, C-377/14, R.). W ocenie Sądu kształt sankcji kredytu darmowego w pełni odpowiada tym założeniom. Sankcja pozbawiająca pożyczkodawcę wszystkich

przychodów z umowy kredytu jest bowiem wystarczająco dolegliwa dla pożyczkodawcy uchybiającego obowiązкови informacyjnemu.

W rezultacie odnotowane przez stronę powodową wpłaty na łączną kwotę 6.168 zł (kwota ta była niesporna między stronami, przyznana przez powódkę), których dokonała pozwana, należało zaliczyć na poczet kapitału udzielonej pożyczki (bez odsetek i innych kosztów kredytu, w tym tych pozaodsetkowych). Powodowa spółka w wykonaniu zawartej umowy i aneksów udostępniła pozwanej łącznie kwotę 6.140 zł (na podstawie umowy pożyczki kwotę 3.000 zł.; na podstawie aneksu nr (...) kwotę 1580 zł; na podstawie aneksu nr (...) kwotę 1560 zł). Skoro zatem pozwana dokonała na rzecz powoda spłat w kwocie wyższej niż udostępnione jej środki tj. w kwocie 6.168 zł, uznać należy, że spłaciła całość zadłużenia. Dlatego też w punkcie I sentencji wyroku Sąd oddalił powództwo w całości.

Orzeczenie w punkcie II sentencji wyroku o kosztach procesu Sąd oparł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić koszty procesu poniesione przez przeciwnika. W przedmiotowej sprawie na koszty postępowania poniesione przez pozwaną składają się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 1.800 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Odsetki od kosztów procesu zostały zasądzone na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sędzia Małgorzata Janik – Białek